

BACHELOR OF AYURVEDIC MEDICINE & SURGERY (2017 COURSE)
I-B.A.M.S. : WINTER :- 2021
SUBJECT: SANSKRIT

Day : Saturday
Date 26-02-2022

W-16845-2021

Time : 10:00 AM-01:00 PM
Max. Marks: 80

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) You have to make \surd such kind of mark in the box of appropriate answer.
- 3) This question paper itself is an answer script you have to return to the supervisor **after 10 minutes**.
- 4) There is no **negative** marking.

Seat No. _____

Marks Obtained: _____

Jr. Supervisor's Signature: _____

Signature of the examiner: _____

Q.1 देयम् अन्नम् ----- ।

- a) आतुरे
- b) व्याध्यातुरे
- c) पिपासातुरे
- d) क्षुधातुरे

Q.2 चरकस्तु ----- श्रेष्ठः ।

- a) निदाने
- b) शारीरे
- c) चिकित्सिते
- d) सूत्रस्थाने

Q.3 ----- कर्तरि तृतीया स्यात् ।

- a) अभिहिते
- b) उक्ते
- c) अनभिहिते
- d) व्यक्ते

Q.4 'पठ्'- वर्त- तृ.पु.ए.व. (पठ् धातोः वर्तमानकालस्य तृ.पु. एकवचनम् -----)

- a) पठामि
- b) पठसि
- c) पठति
- d) पठन्ति

P. T. O.

Q.5 मान्तस्य पदस्य ----- हलि परे ।

- a) अनुस्वारः
- b) विसर्गः
- c) लोपः
- d) संयोगः

Q.6 कायचिकित्सा नाम ----- व्याधीनाम् उपशमनार्थम् ।

- a) सर्वागसंश्रितानां
- b) चित्ताश्रितानां
- c) दोषश्रितानां
- d) आत्माश्रितानां

Q.7 ----- नाम तद् यत् आत्मनि उपशेते ।

- a) सात्म्यं
- b) वर्ण्यं
- c) हृद्यं
- d) बल्यं

Q.8 सर्वे शारीरदोषाः भवन्ति ----- ।

- a) विरूध्दाहारात्
- b) अपथ्याहारात्
- c) ग्राम्याहारात्
- d) अहिताहारात्

BACHELOR OF AYURVEDIC MEDICINE & SURGERY (2017 COURSE)
I-B.A.M.S. : WINTER :- 2021
SUBJECT: SANSKRIT

Day : Saturday
Date 26-02-2022

W-16845-2021

Time : 10:00 AM-01:00 PM
Max. Marks: 80

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks
- 3) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer books.

SECTION-I

Q.1 Write characteristics of Padachatushtaya in detail. Explain Hitayu and Sukhayu in brief. **(12)**

‘पादचतुष्टय’ सविस्तर लिखिए । तथा हितायु एवं सुखायु का संक्षेप मे वर्णन कीजिए ।

Q.2 Translate and explain the underline part. **(12)**

भाषांतर कीजिए और अधोरेखित भाग स्पष्ट कीजिए ।

- a) पिप्पल्यः सततम् उपयुज्यमानाः हि गुरुप्रक्लेदित्वात् श्लेष्माणमुत्कलेशयन्ति, औष्ण्यात् पित्तं, न च वातप्रशमनाय उपकल्पन्ते अल्पस्नेहउष्णभावात्। योगवाहिन्यः तु भवन्ति ।
- b) स्वस्थस्य ऊर्जस्करं यत्तु तद्वृष्यं तद्रसायनम्। प्रायः प्रायेण रोगाणां द्वितीयं प्रशमे मतम् । प्रायः शब्दः विशेषार्थः उभयं हि उभयार्थकृत् ॥
- c) शरीरजानां दोषाणां क्रमेण परमौषधम् । बस्तिविरिको वमनं तथा तैलं घृतं मधु ॥

Q.3 Write essay on following chapter. निम्नोक्त अध्याय पर लघुनिबंध लिखिए । **(08)**
‘प्राणायाम विज्ञानीय अध्याय’ ।

Q.4 Write Short notes on: Any **TWO**: टिप्पणी लिखिए । (कोई भी दो) **(04)**

- a) अजीर्णं भेषजं वारि ।
- b) अश्विनीकुमार
- b) चतुर्विध श्रेष्ठ दान (Four noble donations)

P. T. O.

SECTION-II

- Q.5** a) Explain स्पष्ट कीजिए । - तुल्यास्य प्रयत्नं सवर्णम्। (06)
- b) Explain Meaning of Karak and षष्ठी शेषे । कारक का अर्थ और षष्ठी शेषे यह सूत्र स्पष्ट कीजिए । (06)
- Q.6** a) Write on बहुव्रीही समास with reference to its Sutra and give one example. (06)
बहुव्रीही समास सूत्रों के आधार से सोदाहरण स्पष्ट कीजिए ।
- b) Give meaning of 'Savarna Sandhi'. Write any two examples. सवर्ण संधि का अर्थ बताकर उसके दो उदाहरण स्पष्ट कीजिए । (03)
- c) Explain Sandhi of Anunasik Vyanjan with any one Sutra. किसी एक सूत्र के आधारपर अनुनासिक व्यंजन संधि का वर्णन कीजिए । (03)
- Q.7** Translate into Hindi or English or Marathi: भाषांतर कीजिए ।
- a) अहिंसा सत्यम् अस्तेयं शौचमिन्द्रियनिग्रहः । (04)
धीर्विद्या सत्यमक्रोधो दशकं धर्मलक्षणम् ॥
निरपराधस्य कस्यापि जन्तोः हिंसनं नूनं निन्दनीयम् । अहिंसायाः पालनं मनसः वाचा कर्मणा च कर्तव्यम् ॥
- c) पापान्निवारयति, योजयते हिताय । (04)
गुह्यं निगूहति, गुणान् प्रकटी करोति ।
आपद्गतं च न जहाति, ददाति काले,
सत्संगतिः कथय किं न करोति पुंसाम् ॥
- Q.8** Write -'Sinhkarak Brahman Katha'. (04)
सिंहकारक ब्राह्मण कथा लिखिए ।

* * * *